

МОДЕРНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

MODERNIZATION OF THE PUBLIC ADMINISTRATION SYSTEM IN CONDITIONS OF DIGITALIZATION

У статті досліджується особливості модернізації системи публічного управління в умовах цифровізації як одного із ключових чинників забезпечення ефективності системи публічного управління. Встановлено, що електронне та цифрове урядування є стратегічним застосуванням інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у сфері державного управління з метою забезпечення доступності, ефективності та підзвітності у наданні громадських послуг. З'ясовано, що залучення інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у функціонування державних органів самоврядування стає стандартною практикою сучасної модернізації публічного управління. В результаті проведеного дослідження з'ясовано, що на сьогоднішній момент Україна стоїть перед необхідністю розроблення та впровадження нової Стратегії розвитку країни, яка сприятиме модернізації процесів публічного управління та прискорення розвитку цифрових компетентностей державних службовців. На основі проведеного дослідження, можемо відзначити, що у період з 2003 по 2022 рік Україна відзначається позитивною динамікою розвитку електронного урядування та залученості громадян до державного процесу, а також демонструє значний прогрес у впровадженні електронних технологій у державному управлінні. Встановлено, що владні органи України активно працюють над впровадженням електронного урядування та залученням громадян до державного процесу, проте, варто відзначити, що необхідно продовжувати імплементацію та модернізацію систем публічного управління для забезпечення стабільного та рівномірного розвитку цих напрямків, зокрема, шляхом покращення доступності та якості електронних сервісів для громадян, підвищення рівня цифрової грамотності, а також сприяння активнішій участі громадян у прийнятті державних рішень.

Ключові слова: модернізація, публічне управління, органи публічної влади, цифровізація, електронне урядування.

The paper examines the peculiarities of the modernization of the public administration system in the conditions of digitalization as one of the important system elements of ensuring the effective functioning of the state. It was established that electronic and digital governance is a strategic application of information, communication and digital technologies in the field of public administration in order to ensure accessibility, efficiency and accountability in the provision of public services. It was found that the involvement of information, communication and digital technologies in the functioning of state bodies of self-government is becoming a standard practice of modern modernization of public administration. As a result of the conducted research, it was found that at the moment Ukraine is faced with the need to develop and implement a new Country Development Strategy, which will contribute to the modernization of public administration processes and the acceleration of the development of digital competencies of civil servants. On the basis of the conducted research, we can note that in the period from 2003 to 2022, Ukraine is marked by positive dynamics of the development of electronic governance and the involvement of citizens in the state process, and also demonstrates significant progress in the implementation of electronic technologies in state administration. It was established that the authorities of Ukraine are actively working on the introduction of e-government and the involvement of citizens in the state process, however, it is worth noting that it is necessary to continue the implementation and modernization of public administration systems to ensure the stable and uniform development of these areas, in particular, by improving the availability and quality of electronic services for citizens, increasing the level of digital literacy, as well as promoting more active participation of citizens in making state decisions.

Key words: modernization, public administration, public authorities, digitalization, e-government.

УДК 351:342.9
DOI <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2024.40.7>

Бурик З.М.

д. наук з держ. упр., професор,
професор кафедри публічного
управління та адміністрування
Університет Григорія Сковороди
в Переяславі

Шелест Ю.Р.

аспірант кафедри публічного
управління та адміністрування,
Національний лісотехнічний університет
України

Литвинюк Я.М.

аспірант кафедри публічного
управління та адміністрування,
Вінницький державний педагогічний
університет імені Михайла
Коцюбинського

Постановка проблеми. Інтенсивний розвиток інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій призвів до їх широкого застосування у різних сферах суспільного життя. Модернізація системи публічного управління в умовах цифровізації є актуальною та стратегічно важливою задачею сучасних держав. Варто відзначити, що впровадження цифрових технологій сприяє покращенню ефективності державного апарату та забезпечує його більшу гнучкість і реактивність. Держава перетворюється з малоефективного органу в активного учасника цифрових трансформацій, що забезпечує швидку і якісну взаємодію з громадянами та підприємствами [1].

Вміння ефективно використовувати сучасні цифрові та інформаційні технології сприяє досягненню управлінських цілей, впливає на ефективність управлінського процесу та досягнуті результати, їх відповідність визначеним цілям. Інформаційне забезпечення дозволяє представляти дані у формі, зрозумілій конкретному користувачу, прискорює та спрощує процеси введення та обробки інформації, підвищуючи наочність та зрозумілість потрібних звітів. Використання інформаційного забезпечення в органах публічної влади сьогодні відкриває перспективу для зменшення часових та фінансових витрат, пов'язаних з виконанням робіт співробітниками. В цьому контексті акту-

альним є розгляд питань модернізації системи публічного управління в умовах цифровізації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Незначна чисельність науковців проводить дослідження тематики модернізації системи публічного управління в умовах цифровізації. Варто провести аналіз наукових праць В. Романова, О. Рудіка, Т. Бруса, Ю. Є. Петруні, О. Ф. Івашини визначають особливості модернізації системи публічного управління в умовах цифрового суспільства. Тихий О. досліджує переваги інформаційно-комунікаційних технологій для середніх і великих підприємств. Такий підхід викликає потребу в подальших дослідженнях для об'єктивного визначення ролі та ефективності модернізації системи публічного управління в умовах цифровізації.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми може бути ключовим кроком у досягненні успіху в модернізації системи публічного управління в умовах цифровізації. Незважаючи на певний прогрес, досягнутий в цій сфері, існують ряд невирішених проблем, які потребують уваги та розв'язання: покращення доступності та якості електронних сервісів, розвиток цифрової грамотності серед населення, забезпечення захисту персональних даних та кібербезпека, підвищення рівня участі громадян в державному процесі. Розв'язання цих проблем вимагає комплексного підходу, активної співпраці між державними установами, громадськістю та приватним сектором, а також постійного моніторингу та оновлення стратегій управління в умовах цифровізації.

Метою статті є дослідження впливу цифровізації на систему публічного управління та розгляд актуальних питань модернізації цієї системи в умовах сучасного інформаційного суспільства. У ході проведення наукового дослідження використовувалися спеціалізовані та загальнонаукові методи, включаючи аналіз і синтез, системно-структурний аналіз, узагальнення та порівняння.

Виклад основного матеріалу дослідження. З-за сучасних умов Україна продовжує інтегрувати європейські стандарти відкритості та прозорості діяльності органів публічної влади. Ключовим кроком у цьому напрямі стало прийняття Закону України «Про доступ до публічної інформації» від 13 січня 2011 року № 2939-VI [2]. Варто відзначити, що гарантування прозорості доступу до публічної інформації неможливе без використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій.

Електронне та цифрове урядування, відповідно до концептуалізації Організації Об'єднаних Націй (ООН), є стратегічним

застосуванням інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у сфері державного управління з метою забезпечення доступності, ефективності та підзвітності у наданні громадських послуг. Визначення, запропоноване Європейським Союзом, більш деталізовано вказує на інтеграцію інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у механізми публічного управління, які спрямовані на поліпшення якості державних послуг, демократичних процесів та вдосконалення стратегічного керівництва [3].

Україна активно впроваджує європейські стандарти відкритості та прозорості у діяльності органів публічної влади. Ключовим кроком у цьому напрямі стало прийняття ряду нормативних документів, спрямованих на забезпечення доступу громадян до публічної інформації та впровадження інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій. В таблиці 1. наведено перелік ключових нормативно-правових актів, які регулюють цю сферу з 1991 року.

Варто відзначити, що одним із способів модернізації електронного інформаційного забезпечення є розпорядження КМУ «Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні», де чітко визначені цілі, зокрема: модернізація процесу надання публічних послуг та сприяння взаємодії між владою, громадянами та бізнесом за допомогою ІКТ; модернізація публічного управління за допомогою ІКТ та управління розвитком електронного урядування [5]. Перехід до нових технологій у сфері публічних електронних сервісів має численні переваги, такі як неієрархічна структура, цілодобова доступність та можливість отримання послуг безпосередньо користувачами, що сприяє більш зручному доступу до інформації незалежно від робочих годин державних установ [6].

У період з 1991 по 2003 роки цифрова трансформація управлінських процесів на рівні держави та її органів відбувалася без системності та організованості, що було обумовлено нестабільністю державного апарату та законодавства, а також складністю внутрішньополітичних процесів. У 2003 році уряд України ініціював створення електронної інформаційної системи «Електронний Уряд», що стимулювало впровадження єдиної стратегії щодо використання цифрових інструментів у публічному управлінні [7].

Упродовж 2005–2015 рр. були створені передумови та інфраструктура для впровадження електронного урядування. Розвиток інформаційного суспільства та впровадження новітніх технологій стали пріоритетом державної політики. Керівництво уряду було зобов'я-

зане організувати надання адміністративних послуг на основі електронних систем [8]. У 2010 році була схвалена концепція розвитку електронного урядування, в якій визначено його суть та основні принципи, а також варто відзначити, що дана концепція передбачала створення єдиної інфраструктури для взаємодії органів влади між собою та з громадянами. Проте, через політичні події 2010–2014 рр. дана концепція не була повністю реалізована [9].

У 2014 році було створено Державне агентство з питань електронного урядування України з метою активного впровадження цифрових технологій у державному управлінні. Однак ефективність його діяльності була обмеженою, що відображено результатами аудиту Рахункової палати, в результаті чого, дане агентство було ліквідовано [10]. У 2019 році було створено Міністерство цифрової трансформації України, що стало голов-

Таблиця 1

Ключові нормативно-правових акти у системі публічного управління в умовах цифровізації

Тип	Нормативно-правові акти
Закони України	«Про інформацію» від 15.07.2019 № 2657-XII, «Про телекомунікації» від 15.07.2019 № 1280-IV, «Про електронні документи та електронний документообіг» від 06.11.2018 № 851-IV, «Про адміністративні послуги» від 03.04.2018 № 5203-VI, «Про електронні довірчі послуги» від 04.10.2017 № 2155-VIII, «Про доступ до публічної інформації» від 30.04.2015 № 2939-VI, «Про Концепцію Національної програми інформатизації» від 10.08.2013 № 75/98-ВР, «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» від 08.01.2007 № 537-V.
Укази Президента України	«Питання забезпечення органами виконавчої влади доступу до публічної інформації» від 04.05.2011 № 547/2011, «Про першочергові завдання щодо впровадження новітніх інформаційних технологій» від 19.10.2005 № 1497/2005, «Про підготовку пропозицій щодо забезпечення гласності та відкритості діяльності органів державної влади» від 21.01.2005 № 325/2001, «Про додаткові заходи щодо забезпечення відкритості у діяльності органів державної влади» від 31.07.2002 № 683/2002, «Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні» від 30.07.2000 № 928/2000.
Розпорядження КМУ	«Про схвалення Концепції розвитку електронної демократії в Україні та плану заходів щодо її реалізації» від 13.02.2018 № 797-р, «Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації» від 16.01.2018 № 67-р, «Про затвердження Концепції легалізації програмного забезпечення та боротьби з нелегальним його використанням» від 21.12.2017 № 247-р, «Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні» від 19.09.2017 № 649-р, «Про схвалення Концепції розвитку системи електронних послуг в Україні» від 15.11.2016 № 918-р, «Про затвердження плану заходів з підтримки розвитку індустрії програмної продукції на 2013-2014 роки» від 03.12.2013 № 959-р, «Про затвердження плану заходів щодо створення Єдиного державного порталу адміністративних послуг» від 10.09.2013 № 718-р, «Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні» від 14.05.2013 № 386-р, «Про схвалення Концепції створення та функціонування інформаційної системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів» від 04.09.2012 № 634-р, «Про затвердження Концепції формування системи національних електронних інформаційних ресурсів» від 04.05.2003 № 259-р, «Про затвердження державних замовників регіональних програм і проектів інформатизації» від 20.02.2001 № 54-р.
Постанова КМУ	«Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо функціонування офіційних веб-сайтів органів виконавчої влади» від 11.06.2019 № 493, «Про затвердження Положення про формування та виконання Національної програми інформатизації» від 03.06.2019 № 1352, «Про затвердження Положення про Національний реєстр електронних інформаційних ресурсів» від 19.04.2019 № 326, «Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного порталу адміністративних послуг» від 25.05.2018 № 13, «Про запровадження Національної системи індикаторів розвитку інформаційного суспільства» від 27.11.2012 № 1134, «Про затвердження Порядку формування та виконання галузевої програми і проекту інформатизації» від 13.06.2011 № 1702, «Про затвердження Порядку проведення експертизи Національної програми інформатизації та окремих її завдань (проектів)» від 09.04.2009 № 1048, «Про заходи щодо створення електронної інформаційної системи "Електронний Уряд"» від 23.02.2003 № 208, «Про затвердження Порядку локалізації програмних продуктів (програмних засобів) для виконання Національної програми інформатизації» від 26.09.2000 № 1815.

Джерело: складено автором на основі джерела: [4]

ним органом у сфері цифрової трансформації та електронного урядування. Також, варто відзначити, що у 2020 році було створено Міжгалузеву раду з питань цифрового розвитку, що допомагає у вирішенні проблем в даній сфері та сприяє реалізації цифрових ініціатив у публічному управлінні [5; 11–13].

Україна активно вивчає політичні рішення для просування інформаційного суспільства, формування основ цифрової економіки та подолання цифрового розриву. Імплементация Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства на 2018–2020 роки є ключовим кроком в цьому напрямку, мета якої – реалізація прискореного сценарію цифрового розвитку. Серед пріоритетних напрямків цифрового розвитку – модернізація державного управління, що передбачає використання різних технологічних концепцій [14]. Прискорений сценарій цифрового розвитку передбачає розвиток цифрових компетенцій громадян та модернізацію публічного сектору, де реформи у цій сфері сприятимуть підвищенню прозорості та ефективності державних інститутів.

Реформа публічного управління в Україні представлена у Стратегії реформування державного управління України до 2021 року, що розроблена відповідно до європейських стандартів. Структура стратегії відповідає прин-

ципам державного управління з урахуванням кращих практик ЄС та ОЕСР [15]. У зв'язку з воєнним станом та повоєнним відновленням, Україна розглядає можливість розробки та впровадження нової Стратегії розвитку країни. Прийняття Концепції розвитку цифрових компетентностей до 2025 року є стратегічним кроком для підвищення конкурентоспроможності на ринку праці та модернізації публічного управління [16].

Україна, як країна, що активно просувається в напрямку цифрової модернізації, може стати лідером у впровадженні цифрових трансформацій та електронних сервісів. Однак, за даними Організації Об'єднаних Націй на 2022 рік, Україна займає 46 місце серед 193 країн за рівнем розвитку електронного урядування (E-Government Development Index) та 57 місце за рівнем залученості громадян до електронних сервісів (E-Participation Index) (див. рис. 1).

Як видно, з рисунку 1. Індекс електронного урядування (E-Government Development Index) за період аналізований продемонстрував позитивну тенденцію зростання. Найвище значення індексу було досягнуте в 2022 році (0,8029), що свідчить про значний прогрес в розвитку електронного урядування в країні. Проте, слід відзначити, що індекс не стабільно

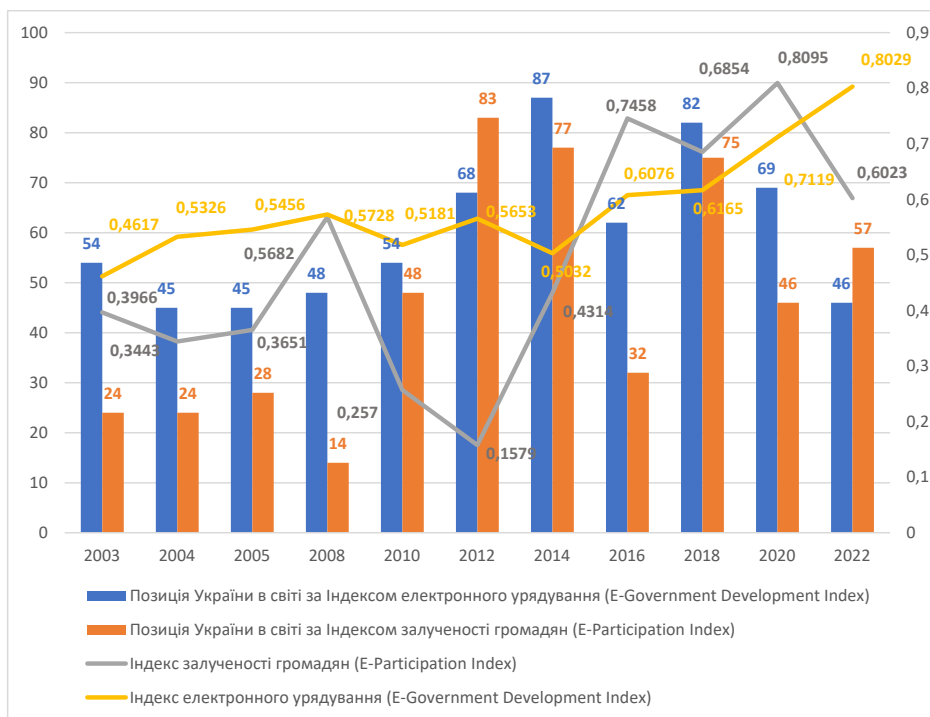

Рис. 1. Динаміка зміни позицій України у світовому рейтингу держав за індексом розвитку електронного урядування та індексом залученості громадян у 2003–2022 рр.

Джерело: сформовано автором на основі джерела: [17]

зростав протягом всього періоду, що свідчить про необхідність подальших зусиль для покращення електронного урядування в країні.

Індекс залученості громадян (E-Participation Index) показав зростання протягом аналізованого періоду. Значення індексу зросло до 2010 року, після чого спостерігається певне коливання. Найвище значення індексу було досягнуте в 2020 році (0,8095), але його значення трохи зменшилося в 2022 році (0,6023). Ці дані свідчать про те, що владні органи зробили певні кроки для залучення громадян до електронного урядування, але є потреба в подальших заходах для покращення участі громадян в державному процесі.

В основу зазначених індексів покладена оцінка за трьома критеріями: рівень розвитку електронних сервісів, рівень розвитку телекомунікаційної інфраструктури та рівень розвитку людського капіталу. Ці дані свідчать про те, що держава інтенсивно впроваджує елементи цифрових трансформацій, проте суспільство ще не має достатньої готовності для їх опанування та активного використання. Загалом, дані рисунку 1. свідчать про певний прогрес у розвитку електронного урядування та залученості громадян до державних електронних сервісів в Україні протягом зазначеного періоду, однак необхідно продовжувати зусилля для подальшого поліпшення цих показників.

У 2022 році рівень користування електронними державними послугами в Україні продовжив зростати, досягнувши позначки 63% з поміж українського населення, порівняно з 60% у 2021 році та 53% у 2020 році. Таким чином, можемо відзначити, що три з п'яти повнолітніх українців протягом року скористалися електронними державними послугами. Дані цього дослідження були отримані

в результаті українського національного опитування, яке було здійснено Київським міжнародним інститутом соціології (КМІС) у вересні 2022 року за замовленням Програми розвитку ООН (ПРООН) в Україні з підтримки Швеції та в партнерстві з Міністерством цифрової трансформації України.

Міністерство цифрової трансформації України продовжує розвивати і вдосконалювати електронні державні послуги для максимального зручності громадян. За словами керівника департаменту розвитку цифрових сервісів Міністерства цифрової трансформації Мстислава Баніка, протягом останнього року активно працювалося над розвитком програми «Дія». За цей період кількість користувачів додатка зросла на 6 мільйонів, досягнувши понад 18,5 мільйонів користувачів, тоді як веб-порталом «Дія» скористалися майже 22 мільйони осіб [18].

Проект «Дія» є важливим кроком у цифровій трансформації України та надзвичайно важливим досягненням для країни, де даний проект включає в себе мобільний додаток, веб-портал і український цифровий національний бренд, який був розроблений та презентований Міністерством цифрової трансформації України, який був офіційно запущений у 2020 році. Проект «Дія» став справжнім цифровим проривом для України, унікальним сервісом, який надає понад 70 послуг та спрощує адміністративні процедури (див. табл. 2).

Варто відзначити, що цифрова трансформація в Україні включає в себе широкий спектр проектів, які спрямовані на поліпшення взаємодії державних органів з громадянами та бізнесом. Один з найбільш значущих проектів у цьому напрямку – це ініціатива «Дія», яка орієнтована на надання різноманітних онлайн-сервісів громадянам

Таблиця 2

Цифрові сервіси у додатку «Дія»

Назва сервісу	Опис
Додаток «Дія»	Мобільний додаток, який включає в себе інформацію про фізичних осіб із Реєстру та електронні справи.
Е-резидентство	Онлайн-сервіс, який надає іноземцям можливість вести бізнес в Україні та відкривати банківські рахунки без фізичної присутності в країні.
Дія.City	Унікальний простір для розвитку та масштабування ІТ-бізнесу, включаючи податкові пільги та інструменти для залучення інвестицій.
Дія.Центри	Мережа модернізованих ЦНАПів, де надаються адміністративні послуги без черг та зайвої бюрократії.
Дія.Бізнес	Ініціатива з розвитку підприємництва, яка включає онлайн-платформу та консалтингові зони для підприємців у різних регіонах України.
Дія.Цифрова освіта	Проект, метою якого є навчання цифрової грамотності 6 млн українців протягом 3 років.

Джерело: складено автором на основі джерела: [19–21]

Основні складові цифрової трансформації в рамках ініціативи «Дія»

Складова цифрової трансформації	Опис
Розвиток системи електронної ідентифікації	– Впровадження Інтегрованої системи електронної ідентифікації (ICEI) та розвиток її інфраструктури.
Електронна демократія (е-Демократія)	– Впровадження інструментів електронної демократії, таких як електронні петиції, опитування, обговорення проєктів нормативно-правових актів.
Платформа ВзаємоДія	– Національна платформа електронної демократії, яка сприяє взаємодії громадян та владних структур.

Джерело: сформовано автором на основі джерела: [21]

та підприємствам. У таблиці 3 представлено основні складові цифрової трансформації в рамках ініціативи «Дія», що спрямовані на поліпшення якості електронних довірчих послуг, електронної ідентифікації та електронної демократії.

Отже, можемо відзначити, що реалізація проєктів з впровадження електронних довірчих послуг, електронної ідентифікації та електро-

нної демократії є важливим кроком у забезпеченні прозорості, доступності та ефективності державного управління.

У зв'язку з військовим вторгненням росії на територію України, сервіс «Дія» став ключовим інструментом як для державних управлінців, так і для громадян, у зв'язку з війною неодноразово були оновлені всі складові додатку «Дія» (див. табл. 4).

Таблиця 4

Оновлення в додатку «Дія» з-за умов воєнного стану

Складова «Дія»	Оновлення	Опис
єДокумент	Введення нового цифрового документа для підтвердження особи в період воєнного стану.	Новий гнучкий цифровий документ, який містить паспортні дані та РНОКПП, став доступним для всіх користувачів після оновлення до версії 3.0.35.
Пошкоджене майно	Додавання функції, що дозволяє громадянам повідомляти про руйнування житла внаслідок збройної агресії РФ.	Громадяни можуть повідомити про руйнування свого житла, перш за все, у зонах бойових дій та прифронтових містах, а також в інших містах України.
Статус внутрішньо переміщеної особи та довідка переселенця	Введення нового типу довідки для осіб, що відповідають критеріям переміщених осіб під час воєнного стану.	Нова довідка для осіб, які зазнали внутрішнього переміщення з територій, що перебувають під впливом бойових дій, в областях, зазначених в Указі Президента України від 24 лютого 2022 року № 64.
Допомога по безробіттю	Додавання сервісу для громадян, які втратили роботу внаслідок війни.	Соціальні компенсації українцям, що залишились без роботи внаслідок збройного конфлікту на тимчасово окупованих або бойових територіях.
єДекларація	Розширення функціоналу для підприємців на порталі «Дія» та у мобільному додатку «Дія».	Електронна звітність для бізнесу, яка заміщує 374 види ліцензій, необхідних для здійснення підприємницької діяльності під час воєнного стану.
Військові облигації	Додавання сервісу для купівлі військових облигацій.	Можливість купувати військові облигації, що є ефективним інструментом підтримки економіки та армії України, через застосунок «Дія».
Кросдержавний шеринг документів	Можливість використання українських документів в польському застосунку mObywatel.	Українські громадяни можуть використовувати цифрові водійські права та техпаспорт у польському застосунку для надання адміністративних послуг.
Освітні документи	Відображення освітніх документів у «Дія» для спрощення вступу до ЗВО та працевлаштування.	Отримання інформації про освітні документи в електронній формі, що дозволяє спростити процес вступу до закладів вищої освіти та пошуку роботи.

Внесення змін про ФОП	Введення сервісу для автоматичного внесення змін у реєстраційні дані фізичних осіб – підприємців.	Автоматизований процес внесення коректив до реєстраційних даних ФОП, включаючи зміну ПІБ, розташування бізнесу, КВЕДів чи контактної інформації.
Перереєстрація авто в Дії	Додавання сервісу для онлайн-перереєстрації автотранспорту.	Можливість перереєстрації автомобіля в кілька кліків без зайвих перевірок і посередників.
е-Підприємець	Комплексний сервіс для отримання необхідних документів для запуску чи розвитку бізнесу.	У тому числі включає державну реєстрацію ФОП, реєстрацію змін до ФОП, реєстрацію протипожежної декларації, реєстрацію потужності, подання інформації про вакансії, реєстрацію платником єдиного податку, реєстрацію платником податку на додану вартість, відкриття банківського рахунку.
Послуги для моряків	Надання морякам можливості подати заяву про отримання кваліфікаційних документів командного складу та інші послуги.	Моряки можуть звертатися за послугами онлайн, зокрема подавати заяву на отримання кваліфікаційних документів, записуватися на кваліфікаційний іспит та подавати скаргу на відмову в отриманні кваліфікаційних документів.

Джерело: складено автором на основі джерела: [22–28]

Таким чином, можемо відзначити, що оновлення сервісу «Дія» в період воєнного стану стали важливим етапом в удосконаленні цифрових послуг для громадян. Отже, необхідність розвитку електронних державних послуг стала особливо актуальною через повномасштабну війну на території України, яка збільшила кількість вразливих верств населення, зокрема внутрішньо переміщених осіб. Війна підкреслила важливість онлайн-взаємодії з державою, дозволяючи людям отримувати необхідні послуги через мобільні додатки або веб-портали, незважаючи на фізичні обмеження або недоступність офлайн сервісів через обставини, такі як зміна місця проживання або припинення роботи місцевих центрів надання адміністративних послуг у зв'язку з кризовою ситуацією [20].

В березні 2024 р. була підписана Угода про цифрову торгівлю між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії, яка спрямована на розвиток цифрової економіки від електронної комерції до кібербезпеки, імплементація якої протегуватиме участі України в глобальних ланцюгах постачання [33; 34]. Співпраця між урядом України та Естонією сприяє розвитку цифрових держав, а Проєкт EU4DigitalUA результативно впливає на цифрову трансформацію України.

Слід відзначити, що ці досягнення свідчать про успішну реалізацію спільних проєктів та партнерських зусиль у галузі цифрової трансформації України [35; 36]. Важливим етапом для подальшої інтеграції України в єдиний цифровий європейський простір є формування, розробка, впровадження та цифровізація дер-

жавних реєстрів у сфері нерухомості, що протегуватиме реєстрації прав власності, нарахуванню субсидій, наданню соціальних послуг та боротьбі з корупційними схемами [37].

Висновки з проведеного дослідження.

Таким чином, в результаті проведеного дослідження, з'ясовано, що цифрова модернізація системи публічного управління в умовах цифровізації сприяє досягненню наступних цілей:

- скорочення витрат на діяльність публічних органів влади – за рахунок оптимізації допоміжних, незмінних функцій (бек-офіси публічних органів влади);
- підвищення продуктивності державних службовців у наданні державних послуг та здійсненні контрольної-наглядової діяльності – шляхом стандартизації та модернізації адміністративно-управлінських процесів;
- підвищення ефективності бюджетних видатків на програмні (проєктні) заходи, що реалізуються органами влади – шляхом сприяння та стимулювання впровадження цифрових технологій у галузях економіки;
- підвищення рівня довіри громадян та бізнесу до влади та чиновників, підтримки їх рішень (політик) – через формування екосистеми публічних та приватних платформ.

Практичне значення проведеного дослідження полягає в тому, що його результати можуть бути використані для дослідження системи публічного управління в умовах цифровізації. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на вивчення впливу цифрової трансформації на ефективність управлінських процесів, а також на дослідженні ступеня впровадження цифрових технологій в різних секто-

рах державного управління. Додаткові дослідження можуть охоплювати оцінку впливу цифрової трансформації на рівень доступності та якості державних послуг для громадян, а також вивчення перешкод та проблем, з якими стикаються державні установи під час впровадження цифрових інновацій.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Модернізація системи управління в умовах цифрового суспільства : монографія. Серія: «Бізнес. Економіка. Фінанси» / за ред. д.е.н. Ю. Є. Петруні, д.е.н. О. Ф. Івашини. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2024. 309 с.
2. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI / *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text> (дата звернення 25.04.2024).
3. UN. Global E-Government Readiness Report. 2004. URL: <https://maintenance.un.org/> (дата звернення 25.04.2024).
4. Офіційний сайт Мінцифри та Комітету цифрової трансформації України. 2024. URL: <https://thedigital.gov.ua/> (дата звернення 25.04.2024).
5. Про схвалення концепції розвитку електронного урядування в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.09.17 р. № 649. / URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/649-2017-p> (дата звернення 25.04.2024).
6. Tichý O. Information and Communication Technologies their Benefits for Medium and Large-Sized Enterprises. In *Scientific Papers of the University of Pardubice*, 2012, Vol. XVIII, Iss. 24 (2/2012), pp. 199-211.
7. Про заходи щодо створення електронної інформаційної системи «Електронний Уряд» : Постанова Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2003 р. № 208 / *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/150472> (дата звернення 25.04.2024).
8. Про першочергові завдання щодо впровадження новітніх інформаційних технологій : Указ Президента України від 20.10.2005 № 1497/2005. / *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1497/2005#Text> (дата звернення 25.04.2024).
9. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2010 р. N 2250-р / *Відомості Верховної Ради України*. URL: <http://parusconsultant.com/?doc=06XN89CB37&abz=AV6S0> (дата звернення 25.04.2024).
10. Про затвердження Положення про Державне агентство з питань електронного урядування України: Постанова Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 № 492. / *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/492-2014-%D0%BF#Text> (дата звернення 25.04.2024).
11. Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету Державним агентством з питань електронного урядування України на електронне урядування та Національну програму інформатизації: затверджено рішенням Рахункової палати від 18.12.2018 № 32-5. URL: http://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2018/32-5_2018/Zvit_32-5_2018.pdf (дата звернення 25.04.2024).
12. Питання Міністерства цифрової трансформації: Постанова Кабінету Міністрів України від 18.09.2019 № 856 / *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pitannya-ministerstva-cifrovoyi-t180919> (дата звернення 25.04.2024).
13. Про утворення Міжгалузевої ради з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації: Постанова Кабінету Міністрів України від 08.07.2020 № 595 / *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/595-2020-%D0%BF#Text> (дата звернення 25.04.2024).
14. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства в Україні на 2018–2020 роки : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 р. № 67-р / *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#n13> (дата звернення 25.04.2024).
15. Стратегія реформування державного управління України на період до 2021 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 червня 2016 р. № 474 / *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/474-2016-p#Text> (дата звернення 25.04.2024).
16. Концепція розвитку цифрових компетентностей: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 р. № 167-р / *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-p#Text> (дата звернення 25.04.2024).
17. UN e-Government Knowledgebase. 2022. URL: <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Data/Country-Information/id/180-Ukraine/dataYear/2022> (дата звернення 25.04.2024).
18. DIGITALCOUNTRY. Ukraine now ua. 2024. URL: <https://ukraine.ua/invest-trade/digitalization/> (дата звернення 25.04.2024).
19. Дія. Державні послуги онлайн. 2024. URL: <https://diia.gov.ua/> (дата звернення 25.04.2024).
20. Diia.City – це унікальний правовий та податковий простір для ІТ-компаній в Україні. 2024. URL: <https://city.diia.gov.ua/> (дата звернення 25.04.2024).
21. Дія.Бізнес. 2024. URL: <https://business.diia.gov.ua/about-project> (дата звернення 25.04.2024).
22. Військові зобов'язання в Дії: як працює нова послуга в додатку. 2024. URL: <https://diia.gov.ua/news/vijskovi-obligaciyi-v-diyi-yakpracuyue-nova-posluga-v-zastosunku> (дата звернення 25.04.2024).
23. Водійські права та техпаспорти в Дії будуть відображатися в польському mObywatel. 2024. URL: <https://diia.gov.ua/news/vodijski-ta-tehpassport-u-diyi-budut-vidobrazhatisya-v-polskomu-mobywatel> (дата звернення 25.04.2024).
24. Допомога по безробіттю – послуга для тих, хто втратив роботу під час війни. 2024. URL: <https://diia.gov.ua/news/dopomoga-pobezrobittyu-posluga-dlya-tih-hto-vtrativ-robotu-pid-chas-vijni> (дата звернення 25.04.2024).
25. еДекларування – нова послуга для підприємців на порталі Дія. 2024. URL: <https://diia.gov.ua/news/yedeklaraciya-nova-posluga-dlyapidpriyemciv-na-portali-diya> (дата звернення 25.04.2024).

26. Електронний документ – новий тимчасовий цифровий документ на період воєнного стану. 2024. URL: <https://diia.gov.ua/news/yedokument-novij-timchasovij-cifrovij-dokument-na-period-voennogo-stanu> (дата звернення 25.04.2024).

27. Нові послуги в Дії: пенсія, посвідка на проживання, документи англійською мовою та шеринг авто. 2024. URL: <https://diia.gov.ua/news/novi-servisi-ta-dokumenti-v-diyi-pensijne-posvidka-naprozhivannya-dokumenti-anglijskoju-ta-shering-avto> (дата звернення 25.04.2024).

28. Пошкоджене майно – повідомити про руйнування житла можна в Дії. 2024. URL: <https://diia.gov.ua/news/poshkodzhene-majnopovidomiti-pro-rujnuvannya-zhitla-mozhna-u-zastosunku-diy> (дата звернення 25.04.2024).

29. Регламент (ЄС) 2024/792 Європейського Парламенту та Ради від 29 лютого 2024 року про створення Механізму в Україні PE/10/2024/REV/1. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj?locale=en> (дата звернення 25.04.2024).

30. Уряд затвердив План для реалізації програми Ukraine Facility. 2024. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-zatverdvyv-plan-dlia-realizatsii-prohramy-ukraine-facility> (дата звернення 25.04.2024).

31. Про затвердження Порядку використання програмного забезпечення мобільного додатка Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (Дія) з відкритим вихідним кодом : Постанова Кабінету Міністрів України № 162-2024-п від 13.02.2024. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-poriadku-vykorystannia-prohramnoho-zabezpechennia-mobilnoho-dodatka-iedynoho-derzhavnoho-vebportalu-i130224-162> (дата звернення 25.04.2024).

32. Мінцифра презентувала візію розвитку відкритих даних в Україні. 2024. URL: <https://thedigital.gov.ua/>

[news/mintsifra-prezentovala-viziyu-rozvitku-vidkritikh-danikh-v-ukraini](https://www.kmu.gov.ua/news/mintsifra-prezentovala-viziyu-rozvitku-vidkritikh-danikh-v-ukraini) (дата звернення 25.04.2024).

33. Україна та Велика Британія підписали Угоду про цифрову торгівлю. 2024. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/ukraina-ta-velyka-brytaniia-pidpysaly-uhodu-pro-tsifrovu-torhivliu> (дата звернення 25.04.2024).

34. Про ратифікацію Угоди про цифрову торгівлю між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії : Законопроект № 0245. 2024. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/JI10509A> (дата звернення 25.04.2024).

35. Україна та Естонія: результати партнерства у цифровій трансформації. 2024. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/ukraina-ta-estoniya-rezultati-partnerstva-u-tsifrovij-transformatsii> (дата звернення 25.04.2024).

36. Конференція «Цифрова трансформація як каталізатор європейської інтеграції України»: результати співпраці з EU4DigitalUA. 2024. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/konferentsiya-tsifrova-transformatsiya-yak-katalizator-evropeyskoj-integratsii-ukraini-rezultati-spivpratsi-z-eu4digitalua> (дата звернення 25.04.2024).

37. Деякі питання реалізації експериментального проекту щодо створення Єдиного державного реєстру адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад, Єдиного державного реєстру адрес, Реєстру будівель та споруд у складі Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва : Постанова Кабінету Міністрів України від 05 березня 2024 р. № 254. 2024. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/deiaki-pytannia-realizatsii-eksperimentalnoho-projektu-shchodo-stvorennia-iedynoho-derzhavnoho-reiestru-administrativno-terytorialnykh-odynyts-ta-terytorii-terytorialnykh-i050324-254> (дата звернення 25.04.2024).